

Programy UE dla młodzieży

Unia Europejska wspiera kraje członkowskie w kształtowaniu polityki edukacyjnej, służącej rozwojowi młodzieży, poprzez określanie wspólnych celów oraz upowszechnianie dobrych wzorców. Zgodnie z unijną strategią na rzecz młodzieży, propagowane są równe szanse w zakresie edukacji i zatrudnienia, a młodzi ludzie są zachęceni do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Osiągnięcie tych celów jest możliwe poprzez realizację wielu programów wspierających działania młodzieży, jak np. *Gwarancja dla młodzieży* czy *Erasmus+*.

Gwarancja dla młodzieży

Gwarancja dla młodzieży to nowa inicjatywa utworzona w celu zwalczania bezrobocia wśród młodzieży. Programem są objęte wszystkie młode osoby poniżej 25 roku życia, które ze względu na brak doświadczenia lub niedopasowanie kwalifikacji do potrzeb rynku pracy są bezrobotne. Uczestnictwo w programie gwarantuje uzyskanie przez młodych ludzi dobrej jakości oferty w ciągu czterech miesięcy od zakończenia formalnego kształcenia lub utraty pracy. *Gwarancja dla młodzieży* nie oznacza jednak gwarancji zatrudnienia – jest ona dążeniem do zagwarantowania oferty, która bezpośrednio lub pośrednio pozwoli na znalezienie pracy. Warto pamiętać, że oferta zatrudnienia nie jest jedyną opcją. W ramach programu oferowane jest także dalsze kształcenie, zdobywanie nowych kwalifikacji podczas szkoleń bądź staży w ciekawych miejscach.

Program *Gwarancja dla młodzieży* jest realizowany we wszystkich krajach członkowskich UE. W opracowaniu krajowych planów wdrażania *gwarancji dla młodzieży* i rozpoczęciu jego realizacji poszczególnym państwom pomogła Komisja Europejska, która obecnie zajmuje się monitoringiem realizacji programu w całej Europie. Komisja ułatwia także wymianę najlepszych praktyk między rządami państw członkowskich, zwłaszcza w ramach programu wzajemnego uczenia się, który jest częścią europejskiej strategii zatrudnienia. Całkowity koszt tworzenia systemów *gwarancji dla młodzieży* w strefie euro oszacowano na

21 mld rocznie, czyli 0,22 proc. PKB¹ Brak działań byłby jednak znacznie bardziej kosztowny, gdyż według szacunków UE wydaje 153 mld euro rocznie (1,21 proc. PKB)² w formie zasiłków oraz utraconych zarobków i podatków na ludzi młodych, którzy nie pracują i nie studiują.

Walka z bezrobociem młodzieży stanowi nadal jeden z priorytetów europejskiej strategii zatrudnienia. Wczesna interwencja, w postaci np. poprawy systemu kształcenia może mieć kluczowe znaczenie w przeciwdziałaniu problemowi bezrobocia.³

Gwarancja dla młodzieży w Polsce

W Polsce adresatami *Gwarancji dla młodzieży* są osoby w wieku od 15 do 25 roku życia.⁴ Pomoc jest kierowana zwłaszcza do ludzi młodych z grupy tzw. NEET (*not in employment, education or training*).

Z *Gwarancji dla młodzieży* mogą w Polsce skorzystać :

- osoby w wieku 15-17 lat, które przerwały naukę,
- osoby w wieku 18-24 lata, które nie są zatrudnione, nie uczą się i nie doszkalają, w tym również osoby wymagających szczególnego wsparcia,
- osoby w wieku 18-25 lat zarejestrowane jako bezrobotni, w tym również studenci studiów zaocznych i wieczorowych,
- absolwenci szkół i uczelni, pozostających bez pracy w okresie 48 miesięcy po ukończeniu edukacji oraz bezrobotni w wieku 18-29 lat w zakresie wsparcia przedsiębiorczości.

W ramach programu *Gwarancja dla młodzieży* wsparcie dla ludzi młodych oferowane jest w zakresie:

- poszukiwania pracy lub rozpoczęcia działalności gospodarczej,
- podnoszenia kompetencji zawodowych,
- aktywizacji w ramach projektów (tabela 1.)⁵

¹ Badanie MOP – Kryzys zatrudnienia w strefie euro, http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/documents/publication/wcms_184965.pdf.

² Raport Eurofund dotyczący bezrobocia wśród młodzieży, http://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_files/pubdocs/2012/54/en/1/EF1254EN.pdf

³ Gwarancja dla młodzieży, <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1079&langId=pl>

⁴ W przypadku pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej granica wieku została podniesiona do 29 roku życia.

Tabela 1. Możliwości wsparcia dla osób młodych w ramach programu *Gwarancja dla młodzieży*

Poszukiwanie pracy lub rozpoczęcie działalności gospodarczej	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych	Aktywizacja w ramach projektów
<p>- Wortal PSZ (informacje o ofertach pracy oraz przydatne informacje podczas szukania pracy http://psz.praca.gov.pl/dla-bezrobotnych-i-poszukujacych-pracy/poszukiwanie-pracy-i-rekrutacja)</p> <p>- Urząd Pracy w miejscu zamieszkania (zarejestrowanie się jako osoba bezrobotna, wsparcie profesjonalistów, ubezpieczenie zdrowotne)</p> <p>- Urząd Pracy - bezzwrotne środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (ok. 20 tys. zł). Jeśli pomysł wymaga większych nakładów- program <i>Pierwszy biznes</i> - <i>Wsparcie w starcie</i> - niskoprocentowe pożyczki do 75 tys. zł - http://wsparciestarcie.bgk.pl/)</p>	<p>- Ochotnicze Hufce Pracy – (różne formy kontynuowania nauki – http://gdm.praca.gov.pl/-/1154671-ochotnicze-hufce-pracy)</p> <p>- Urząd pracy (możliwość skorzystania z różnych form podnoszenia kompetencji, finansowanie przez urząd szkolenia - http://gdm.praca.gov.pl/-/1154663-urzedy-pracy oraz http://psz.praca.gov.pl/dla-bezrobotnych-i-poszukujacych-pracy/podnoszenie-kwalifikacji)</p>	<p>- Konkursy centralne w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER)</p> <p>- W projektach realizowanych na terenie całej Polski mogą brać udział osoby w wieku 15-29 lat, które nie uczą się, nie pracują i nie szkolą</p> <p>- Ochotnicze Hufce Pracy (realizacja w ramach PO WER projektów skierowanych do osób młodych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Pomysł na siebie</i> (15-17 lat NEET, m.in. wsparcie opiekuńczo-wychowawcze, zajęcia z doradcą zawodowym, zajęcia z

⁵ *Gwarancje dla młodzieży*, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, <http://gdm.praca.gov.pl/oferta-dla-mlodziezy>

		<p>psychologiem, kursy językowe, podstawowe kursy komputerowe, kwalifikacyjne kursy zawodowe)</p> <p>○ <i>Równi na rynku pracy</i> (18-24 lata NEET; udział w zajęciach z doradcami zawodowymi oraz psychologami)</p> <p>- Powiatowe Urzędy Pracy (18-29 lat bez pracy, zarejestrowane w PUP jako bezrobotne (dla których został ustalony I lub II profil pomocy),</p> <p>-Wojewódzkie Urzędy Pracy (15-29 lat bez pracy, w tym w szczególności osoby niezarejestrowanych w urzędach pracy)</p>
--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://gdm.praca.gov.pl/oferta-dla-mlodziezy>

Erasmus +

Erasmus+ to program Unii Europejskiej w dziedzinie edukacji, szkoleń, młodzieży i sportu na lata 2014-2020. Powstał w wyniku połączenia europejskich inicjatyw realizowanych przez Komisję Europejską w latach 2007-2013: programu „Uczenie się przez całe życie”, programu „Młodzież w działaniu”, Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink, oraz programów współpracy z krajami uprzemysłowionymi w dziedzinie szkolnictwa wyższego.

Punkt Informacji Europejskiej
EUROPE DIRECT - POZNAŃ

POPZEDNIE PROGRAMY
(2007-2013)

- Program „Uczenie się przez całe życie”: Comenius, Erasmus, Grundtvig, Leonardo da Vinci
- Program „Młodzież w działaniu”
- Erasmus Mundus, Alfa, Edulink, Jean Monnet

NOWY PROGRAM UNII EUROPEJSKIEJ
ERASMUS+ (2014-2020)

AKCJA 1.

Mobilność edukacyjna

AKCJA 2.

Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk

AKCJA 3.

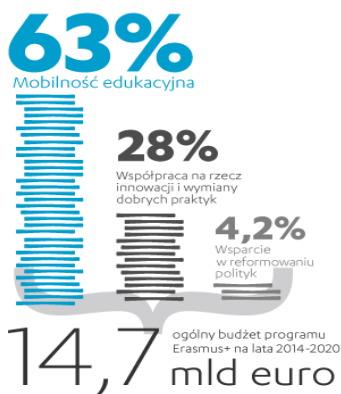
Wsparcie w reformowaniu polityk

+ AKCJE SPECJALNE: Jean Monnet, Sport

Źródło: <http://erasmusplus.org.pl/o-programie/>

Celem nowego programu [Erasmus+](#) jest walka z bezrobociem wśród młodzieży poprzez umożliwienie młodym zdobycia wiedzy i umiejętności, które zwiększą ich szanse na rynku pracy.

Całkowity **budżet** programu wynosi 14,7 mld euro , tj. o 40 proc. więcej niż w poprzednim okresie finansowania, który zakończył się w 2013 r.). W Polsce budżet programu wynosi 101 mln euro. W ramach programu z pomocy będą miały możliwość skorzystać 4 mln młodych osób pragnących studiować, podnosić swoje kwalifikacje, zdobywać doświadczenie zawodowe lub pracować jako wolontariusz za granicą, a także 125 tys. **organizacji** pragnących współpracować z organizacjami z zagranicy w zakresie innowacji w dziedzinie metod nauczania i zawodowych.

Źródło: <http://erasmusplus.org.pl/o-programie/praktyk>

2014-2020 to okres funkcjonowania programu

Źródło: <http://erasmusplus.org.pl/o-programie/>

Struktura programu Erasmus+ obejmuje trzy główne typy działań oraz dwa zarządzane centralnie:

- Akcja 1. Mobilność edukacyjna
- Akcja 2. Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk
- Akcja 3. Wsparcie w reformowaniu polityk
- Erasmus+Sport
- Jean Monnet.

W celu ułatwienia korzystania z programu Erasmus+ przez beneficjentów poprzednich programów, w odniesieniu do poszczególnych akcji stosowany jest podział nazwy sektorów: Edukacja szkolna, Szkolnictwo wyższe, Kształcenie i szkolenia zawodowe, Edukacja dorosłych oraz Młodzież.

Do krajów uczestniczących w programie należą:

- 28 państw członkowskich Unii Europejskiej;
- państwa EFTA/EOG: Islandia, Liechtenstein, Norwegia;
- państwa kandydujące do UE: Turcja, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii.

Możliwości działania w ramach poszczególnych akcji programu Erasmus+

Akcja 1. Mobilność edukacyjna

- organizacja wydarzeń na dużą skalę w ramach Wolontariatu Europejskiego,
- odbycie wspólnych studiów magisterskich,
- korzystanie w trakcie nauki w innym kraju z nisko oprocentowanych pożyczek
- rozwój kompetencji zawodowych i językowych
- pogłębienie wiedzy na temat strategii w dziedzinie kształcenia, szkolenia oraz młodzieży.

Akcja 2. Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk

- utworzenie partnerstwa strategicznego w dziedzinie edukacji, szkoleń i młodzieży;
- zawarcie sojuszu na rzecz wiedzy oraz umiejętności sektorowych

Akcja 3. Wsparcie w reformowaniu polityk

- organizacja spotkań z osobami decyzyjnymi w sprawach młodzieży,
- gromadzenie wiedzy na temat edukacji, szkoleń oraz młodych ludzi,
- realizacja tzw. przyszłych inicjatyw, czyli perspektywicznych projektów współpracy,
- współpraca z organizacjami międzynarodowymi.

Erasmus+Sport

- współpraca partnerska
- organizacja niekomercyjnych europejskich imprez sportowych

Jean Monnet

- badania i nauczanie,
- prowadzenie debaty orientacyjnej ze światem akademickim

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://erasmusplus.org.pl/o-programie/struktura-programu/>

W programie Erasmus+ **wnioski o dofinansowanie mogą składać jedynie instytucje lub organizacje**. Szczegółowe warunki uczestnictwa poszczególnych osób w projekcie Erasmus+ uzależnione są natomiast od rodzaju danej akcji.

Grupy docelowe w programie Erasmus +

projekty istotne dla szkolnictwa wyższego

- studenci szkolnictwa wyższego,
- nauczyciele i profesorowie,
- kadra instytucji szkolnictwa wyższego,
- osoby prowadzące szkolenia i specjaliści w przedsiębiorstwach

projekty istotne dla kształcenia i szkolenia zawodowego

- praktykanci i uczniowie w ramach kształcenia zawodowego,
- specjaliści i osoby prowadzące szkolenia w zakresie szkolenia zawodowego,
- kadra organizacji kształcenia zawodowego,
- osoby prowadzące szkolenia i specjaliści w przedsiębiorstwach;

projekty istotne dla edukacji dorosłych

- członkowie organizacji edukacji dorosłych,
- osoby prowadzące szkolenia,
- kadra i osoby uczące się w ramach edukacji dorosłych;

projekty istotne dla edukacji szkolnej

- członkowie kadry kierowniczej szkół,
- nauczyciele i pozostali pracownicy szkół,
- uczniowie edukacji przedszkolnej,
- kształcenia podstawowego i średniego;

projekty istotne dla młodzieży

- osoby młode w wieku od 13 do 30 lat,
- osoby pracujące z młodzieżą,
- kadra i członkowie organizacji działających w sektorze młodzieży;

projekty istotne dla sportu

- specjaliści i wolontariusze w obszarze sportu,
- sportowcy,
- trenerzy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://erasmusplus.org.pl/o-programie/uczestnicy-programu/>

Przewodnik po programie Erasmus+ - http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/documents/erasmus-plus-programme-guide_pl.pdf

BIULETYN 3/2015

**Punkt Informacji Europejskiej
EUROPE DIRECT - POZNAŃ**

Źródła:

Badanie MOP – *Kryzys zatrudnienia w strefie euro*,
http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/documents/publication/wcms_184965.pdf

Erasmus+, <http://erasmusplus.org.pl>

Gwarancja dla młodzieży, <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1079&langId=pl>

Kształcenie, szkolenie, młodzież, http://europa.eu/pol/educ/index_pl.htm

Gwarancje dla młodzieży, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,
<http://gdm.praca.gov.pl/oferta-dla-mlodziezy>

Przewodnik po programie Erasmus+ - http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/documents/erasmus-plus-programme-guide_pl.pdf

Raport Eurofund dotyczący bezrobocia wśród młodzieży,
http://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_files/pubdocs/2012/54/en/1/EF1254EN.pdf

Przygotował:

Punkt Informacji Europejskiej

Europe Direct – Poznań

przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu

al. Niepodległości 2, 61-874 Poznań

tel. 61 8521670

e-mail: europedirect-poznan@irpoznan.com.pl, www.europe-direct.poznan.pl

Projekt współfinansowany ze środków Komisji Europejskiej

